

med at sætte sig saa klart som muligt ind i Spørgsmaalet for at komme til en bestemt Mening om, hvorvidt der virkelig kan siges at være nogen Forvættelse tilstede, og idet de forskjellige Meninger, hvormed Udvalgets Medlemmer først traadte sammen efterhaanden, efterat en nærmere Undersøgelse havde fundet Sted, have faaet et fuldstændig eenstemigt Udtryk i Betænkningen, og da den høitærede Finanzminister ligeledes har troet at kunne slutte sig til denne, tør jeg ogsaa haabe, at det høie Thing efter en alvorlig og omhyggelig Overveelse af Spørgsmaalet nu vil billige det Standpunkt, hvorpaa Udvalget har stillet sig. Betænkningen indeholder iøvrigt en saa fuldstændig Fremstilling heraf, at jeg foreløbig kan indskrænke mig til ganske kort at fremsætte Udvalgets Betragtningssmaade. Efterat Telegraphen var bleven et vigtigt og — jeg kan vel næsten sige — et nødvendigt Apparat til den indre Forretningsvirksomhed og Handelsfamkvem, blev der fra alle Egne af Landet meget stærkt opfordret til at fornye Byerne med Stationer. Rigsdagen saavel som Regjeringen gik i Begyndelsen meget langsomt tilværks med Udvidelsen af Anlægget af Telegraphstationer, for ikke at risikere en større Capital i saadanne Anlæg, forinden man havde Erfaring om, hvorvidt en tilsvarende Anvendelse af Telegraphen vilde finde Sted, og da denne langsomme Fremskriden med Hensyn til Anlægget af Telegraphstationer ingenlunde var tilstrækkelig til at tilfredsstille den stærke Trang til at faae Telegraphanlæg, blev der i Lov af 27de April 1856 fastsat nogle Bestemmelser, hvorved der kunde meddeles Concessions til Anlæg af private Telegrapher paa de Steder, hvor Stats Telegraphen endnu ikke kunde overkomme at oprette Stationer. Saasnart denne Lov var udkommen, fremkom der strax fra mange Egne af Landet Andragender om Concessions til saadanne Telegraphanlæg, men det maa bemærkes, at det var forudsat, hvilket ogsaa i Concessionerne fik et temmelig bestemt Udtryk, at disse private Anlæg kun vilde blive midlertidige, idet det om kortere eller længere Tid kunde ventes, at de vilde blive indløste af Stats Telegraphen, og som Regjeringen allerede har antydet i Motiverne

til det foreliggende Lovforslag var det for en væsentlig Deel begrundet i den toaarige Finanzperiode, at den successive Udvidelse kun kunde finde Sted med saadanne toaarige Mellemrum. Heri ligger dog kun en Antydning af en Udsettelse af Anlægget paa nogle faa Aar, ligesom ogsaa de i Concessionerne indeholdte Bestemmelser, hvorefter der var fastsat bestemte Regler for Indløsningsen af de private Linier indenfor Løbet af 5 Aar, antydede en saadan Indløsnings inden kort Tid, Noget, som ogsaa de fleste Concessionshavere gjorde Regning paa, da de søgte Concessions paa Liniernes Anlæg. Da disse første private Telegraphanlæg bleve udførte, blev imidlertid Dnset om at opnaae Telegraphstationer rundt omkring i alle Landets Byer i den Grad paatrængende, at Regjeringen, for saa hurtigt som muligt at tilfredsstille disse Dnsker, sprang alle de Byer, hvori der allerede var anlagt private Stationer, forbi, og derimod anlagde Telegraphstationer rundt omkring disse Byer med Udelukkelse af de Steder, hvor der allerede var private Stationer. Følgen heraf blev, at de private Stationer i en meget lang Arrække, længere end man nogenstunde havde anet eller tænkt sig, kom til at bære Tabet af Liniernes Drift der, hvor Anvendelsen af Telegraphen ikke var saa betydelig, at den kunde være en tilfredsstillende Rente. Derimod kunde der for de gunstigere stillede Liniers Vedkommende selvfølgelig ikke indvendes Noget, da de saa meget længere kom til at nyde Fordelen af det Nettooverskud, som Linierne gavede, medens der for de mindre gunstige stillede Liniers Vedkommende, der bleve drevne med Tab, kom den ubillige Omstændighed tilstede, at de, medens de paa ingen Maade gavede Afkast paa den samme Udkomst til at begunstiges af Staten med Telegraphanlæg, saasnart Tiden dertil var moden, faktisk kom til at bære det Tab, som Statskassen ellers vilde have båret, naar den havde anlagt og drevet disse Stationer. Herved kom en Deel Smaabyer til i en temmelig lang Arrække at bære Tabet, og dette Tab blev saa meget større, som der i den almindelige Interessens Tjeneste gjentagne Gange af Staten blev foretaget Nedsættelse i Telegraphtarterne, saaledes, at disse i dette Dieblif kun ere en Trediedeel